
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

7-8, 10 oktober 2024

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Mötesrum Utholmen, Donnerska Huset, 7 oktober 2024 klockan 09.00-16.00 Mötesrum Dagö, Rådhuset Visborg, 8 oktober 2024 klockan 09.00-16.00 Mötesrum Dagö, Rådhuset Visborg, 10 oktober 2024, klockan 09.00-12.30
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Oscar Lindster (S) Thomas Karlström (S), tjug ersättare Johan Malmros (C), 7-8 oktober Eva Ahlin (C), tjug ersättare 10 oktober Saga Carlgren (V)
Närvarande	Lars Engelbrektsson (SD) Sara Lidqvist (KD) Anna Hrdlicka (L), 7-8 oktober Jennifer Medin (MP)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Anna Evensen, stadssekreterare, RSF Anna Malm, kanslichef, RSF, 7 oktober Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF Caroline Gränefjord, koncerncontroller, RSF, § 238 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 238, 250 Ann-Sofie Möller, HR-strateg, RSF, § 238 Mariana Holmelin, bemanningscontroller, RSF, § 238, 250 Josefine Jessen, avdelningschef måltid, RSF, § 240 Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare, RSF, § 240 John Herlitz, lokalsamordnare, RSF, § 240 Stefaan de Maecker, enhetschef, RSF, § 241-242 Katrín Rindlaug, strateg, RSF, § 241-242 Matilda Gränsmark, strateg, RSF, § 241-242 Torsten Flemming, utbildningsdirektör, UAF, § 244 Paola Ciliberto, enhetschef kultur, RSF, § 244-245 Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, § 246-248 Elisabeth Jonsson Höök, samverkansledare, RSF, § 249 Marie Loob, hälso- och sjukvårdsdirektör, HSF, § 250 Filip Reinhag (S), ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden, § 250

Marica Gardell, socialdirektör, SOF, § 250
Linda Ehrlin Sjöberg, strateg/samordnare, RSF, § 250
Jenny Iversjö, mark- och exploateringschef, TKF, § 254
Evelina Egdahl, mark- och exploateringsingenjör, SBF, § 254
Anna Rieem, projektledare, SBF, § 254

Datum för justering

16 oktober 2024

Paragrafer

§ 238–254

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Anna Evensen

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Oscar Lindster

Justerare Saga Carlgren

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdagar	2024-10-07, 2024-10-08 och 2024-10-10
Protokollet anslås	2024-10-17
Anslaget tas ned	2024-11-08
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 238	Delårsrapport 2024:2 Region Gotland	6
RS AU § 239	Partistöd 2025	9
RS AU § 240	Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat	12
RS AU § 241	Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)	15
RS AU § 242	Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Gotland och Röda Korset Gotland 2025-2028	18
RS AU § 243	Återrapportering av uppdrag. Implementering och organisering för Klimatanpassningsplan för Gotland.	21
RS AU § 244	Förändrad organisationstillhörighet ungdanshuset Fenix	22
RS AU § 245	Återrapportering av uppdrag. Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa	26
RS AU § 246	Återrapportering av uppdrag. Långsiktig lösning Slite ishall	30
RS AU § 247	Återrapportering av uppdrag. Fritidsbanken - långsiktig lösning	32
RS AU § 248	Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall	34
RS AU § 249	Återrapportering av uppdrag. Inrättande av familjecentral	39
RS AU § 250	Mål och budget 2025 - 2027	43
RS AU § 251	Låneram och anvisningar av eget kapital 2025	44
RS AU § 252	Remiss. Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)	46
RS AU § 253	Återrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat	47
RS AU § 254	Direktmarkanvisning Ishall	49

RS AU § 238 Delårsrapport 2024:2 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2024/11

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt de krav som ställs på en delårsrapport i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Det ekonomiska resultatet i perioden uppgår till -180 miljoner kronor, mnkr (59 mnkr, 2023). Det är en försämring jämfört med motsvarande period föregående år. Det prognostiserade resultatet för helåret är -264 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse på -137 mnkr. Balanskravsresultatet för perioden uppgår till -262 mnkr efter justeringar. Balanskravsresultatet för helåret beräknas till -347 mnkr. Om detta underskott ska regleras med hjälp av Region Gotlands resultatutjämningsreserv (RUR) så skulle stora delar av reserven behöva användas.

Årsprognosen för nämnderna uppgår till -164 mnkr. För helåret är det fem nämnder som bedömer att de inte kommer att klara att hålla sin budget. Nämndernas nettokostnadsökning i perioden är 5,9 procent. Det är lägre än motsvarande period föregående år då nettokostnadsökningen var 9,9 procent.

Investeringsutgifterna uppgår i perioden till 413 mnkr. Investeringsprognosen för hela året uppgår till 650 mnkr.

Det ackumulerade sjuktalet för perioden januari-juli uppgår till 5,6 procent. Jämfört med samma period föregående år, ses en sänkning av sjuktalet med 0,4 procentenheter. Antal anställda uppgår i juli till 6 900 vilket är 64 fler än i juli 2023.

För år 2024 har regionfullmäktige beslutat om 39 mål. Vissa mål gäller fler nämnder samt bolag och vissa mål gäller specifikt för en nämnd eller ett bolag. I rapporten redovisas målen med tillhörande analys av det arbete som görs för att nå måluppfyllelse.

I november 2023 tog regionfullmäktige beslut om nya riktlinjer för God ekonomisk hushållning. Då fastställdes att den långsiktiga målbilden är att Region Gotland ska bedriva en verksamhet med god kvalitet, ha en stabil ekonomi och en ekonomisk buffert för oförutsedda händelser. Det fastställdes även att Region Gotland ska arbeta med god framförhållning för att anpassa verksamheten till samhällsförändringar och medborgarnas behov.

I samband med delårsrapporten ska en samlad bedömning göras av huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås samt om balanskravet är uppfyllt. Endast två av de fyra finansiella målen uppnås och det är låneskuldens andel av skatteintäkter och bidrag samt självfinansieringsgraden för investeringar i skattefinansierad verksamhet. De finansiella mål som inte uppnås är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag som blir -3,8 procent och målet för soliditet där soliditeten sjunker från 9,8 procent till 5,0 procent. Sammantaget är bedömningen att det blir svårt att uppnå en god ekonomisk hushållning för år 2024.

Bedömningen av måluppfyllelse i verksamhetsperspektivet är i dagsläget svår att göra då periodresultat saknas för många mål.

Inom Region Gotland mäts kvalitet genom olika undersökningar. Utifrån resultat som redovisas i delårsrapporten kan konstateras att Region Gotland har ett utvecklingsarbete att göra gällande den service som Region Gotland ger våra medborgare i kontakt via telefoni och e-post.

Bedömning

År 2024 är första året som målen i den nya styrmodellen följs upp. Det kan konstateras att aktiviteter pågår inom samtliga mål. Bedömning av måluppfyllelse bygger på aktuella resultat för år 2024. I flera fall inväntas resultat för helåret 2024 vilket gör att det inte går att bedöma måluppfyllelse för samtliga mål.

Endast två av de fyra finansiella målen uppnås vid periodens utgång. Dessa är *Låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag samt Självfinansieringsgrad av investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till minst 100 procent.* De övriga två målen uppnås ej. Det stora negativa resultatet på -264 mnkr innebär att årets resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag blir -3,8 procent och avviker mycket från målnivån. Även soliditet förändras mycket på kort tid. Soliditeten minskade redan år 2023 relativt mycket men under år 2024 sker en snabb och kraftig minskning från 9,8 procent till 5,0 procent. Det ger en tydlig signal om en obalans i ekonomin. Orsaken är det stora underskottet och höga investeringsutgifter.

Regionen har begränsade möjligheter att öka sina intäkter men desto större möjligheter att påverka sina kostnader. Åtgärder behöver vidtas för sänka verksamhetens kostnader så att resultatmålet uppnås. Investeringarna behöver prioriteras hårdare så att de årliga investeringsutgifterna hamnar på en lägre nivå. Båda åtgärderna är nödvändiga för att klara de finansiella målen och uppnå en god ekonomisk hushållning framöver.

Utifrån de resultat som redovisas i delårsrapporten kring service kan konstateras att Region Gotland behöver förbättra den service vi ger våra medborgare i kontakt via telefoni och e-post.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, Caroline Gränefjord, koncerncontroller, och Lotta Israelsson, HR-direktör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-30
Region Gotland Delårsrapport 2 2024

RS AU § 239 Partistöd 2025

Ärendenummer: RS 2024/1961

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Regionstyrelsen ska i början av januari 2025 betala ut partistöd inklusive utbildningsbidrag till partierna med mandat i regionfullmäktige enligt följande:
 - Till Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, 2 358 890 kronor.
 - Till Centerpartiet, 1 420 242 kronor.
 - Till Kristdemokraterna, 387 730 kronor.
 - Till Liberalerna, 348 957 kronor.
 - Till Miljöpartiet de gröna, 517 913 kronor.
 - Till Moderaterna, 1 420 242 kronor.
 - Till Sverigedemokraterna, 855 826 kronor.
 - Till Vänsterpartiet, 763 189 kronor.
- Regionstyrelsen ska fördela 813 660 kronor enligt beslutade regler för stöd till de partipolitiska ungdomsorganisationerna på Gotland.
- Utgifterna för partistöd enligt ovan ska belasta konto 6071.

Sammanfattning

Av 4 kap. kommunallagen (2017:725), KL, framgår bl.a. följande.

29 § Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837). Partistöd får ges också till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

30 § Fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Stödet får inte utformas så att det otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti. Fullmäktige får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837) ska beaktas vid fördelningen av partistödet.

31 § Beslut om partistöd ska innehålla ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 29 § första stycket. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och ges in till fullmäktige senast sex (6) månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur

mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska bifogas redovisningen. Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till ett parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport enligt första och andra styckena.

32 § Beslut om att betala ut partistöd ska fattas av fullmäktige minst en gång per år.

Av regionfullmäktige beslutade *Regler för partistöd* den 17 februari 2020 (RS 2019/1073) framgår bl.a. följande.

Fullmäktige ska i november månad varje år, i samband med budgetbeslut, besluta att utbetalning av hela partistödet inklusive utbildningsbidrag ska ske i början av januari nästkommande år.

Mottagaren av partistöd ska årligen lämna in en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för de ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket KL. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och ges in till fullmäktige senast sex (6) månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport ska bifogas redovisningen.

Redovisningen ska ske via regionens e-tjänst alternativt på av regionen framtagen blankett. Till redovisningen ska bifogas utdrag ur årsmötesprotokoll eller styrelseprotokoll utvisande vem eller vilka som är behöriga firmatecknare samt vem som av mottagaren är utsedd till granskare.

För parti som inte lämnar redovisning eller granskningsrapport på ett korrekt sätt kan fullmäktige besluta att inte verkställa utbetalning av nytt stöd.

För parti som inte lämnar redovisning i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 %. Har redovisning inte lämnats in innan den 1 september trots påminnelse reduceras partistödet med 100 %.

Bedömning

Förslag till fördelning av partistöd är en matematisk beräkning av stödbeloppens storlek i enlighet med regionens regler. För de tre (3) partier, Liberalerna, Miljöpartiet de gröna och Sverigedemokraterna, som inte lämnat redovisning av partistöd 2023 i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 % enligt av regionfullmäktige beslutade *Regler för partistöd*. Detta innebär att Liberalerna får 348 957 kronor ($387\,730 \times 0,9 = 348\,957$), Miljöpartiet de gröna får 517 913 kronor ($575\,459 \times 0,9 = 517\,913,1$) och Sverigedemokraterna får 855 826 kronor ($950\,918 \times 0,9 = 855\,826,2$).

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslag till beslut följer gällande lagstiftning och av regionfullmäktige beslutade regelverk för utbetalning av partistöd.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget till fördelning av partistöd följer budget.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Malm, kanslichef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samlad redovisning av partistöd 2023, 2024-09-10

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

RS AU § 240 Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat

Ärendenummer: RS 2022/648

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Inriktningen för måltidsproduktionen är en nybyggnation av ett större tillagningskök med förutsättningar för produktion av varm och kyld mat.

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Under förutsättning att regionfullmäktige fattar inriktningsbeslut enligt upprättat förslag får regiondirektören i uppdrag att, i samarbete med berörda förvaltningar, påbörja en förstudie gällande ett nybyggt tillagningskök för varm och kyld mat.
- Förstudien ska genomföras inom regionstyrelsens befintliga budgetram.

Sammanfattning

Utredningen kring måltidsverksamhetens framtid har pågått sedan årsskiftet 2019/2020. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2022, RS § 161, fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till budgetberedning våren 2023 återkomma med vilka kunder som skulle kunna erbjudas kyld mat samt konsekvenserna av detta i hela måltidskedjan. Dessutom komma med ett förslag till vilket av alternativen, nybyggnation eller ombyggnation, som en fullskalig förstudie ska genomföras för. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2023, RS § 155, beslutades mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland att frågan ska återkomma till budgetberedningen 2024. Vid budgetberedningen återremitterades ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Ett projekt startade i augusti 2022 med syftet att identifiera vilka enheter som kan vara aktuella för kyld mat samt att se på effekterna i hela måltidskedjan. Sammanfattningsvis ses många fördelar med att öka produktionen och leveranser av kyld mat till hälso- och sjukvården och till äldreomsorgen där kyld mat efterfrågas i större utsträckning. Även utmaningar har identifierats. Workshops för att identifiera effekter i skola och förskola har inte i samma utsträckning varit genomförbara.

I samråd med teknikförvaltningen görs bedömningen att en förstudie bör göras för nybyggnation istället för ombyggnation vid ett eventuellt införande av kyld mat i större skala. Förstudien inkluderar test av kyld mat i skola och förskola liksom uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark.

Under år 2023-2024 har det också än tydligare framkommit att ett inriktningsbeslut är avgörande för möjligheterna att planera för en effektiv produktion av säker och god mat till berörda medborgare.

Ett inriktningsbeslut för nybyggt större kök, enligt nyläge 2, bedöms ge måltidsavdelningen långsiktigt bäst förutsättningar ur perspektiven ekonomi, arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, flexibilitet och beredskap.

Utan beslut på inriktning kommer måltidsorganisationen automatiskt att träda in i nyläge 1 med fortsatt årliga permanenta utbyggnader och renoveringar av samtliga befintliga kök för att utöka produktionskapaciteten, med tillhörande konsekvenser gällande bland annat bemannings- och beredskapsutmaningar. Sett över en 30 årsperiod beräknas nyläge 1 medföra större sammantagna investeringskostnader jämfört med nyläge 2.

Bedömning

Utifrån de positiva effekter som framkommit under detta projekt och utifrån erfarenheter från fastlandet när det gäller bland annat arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, effektivitet, flexibilitet och beredskap görs bedömningen att gå vidare med aktiviteter kopplat till en ökad produktionsvolym och leverans av kyld mat där äldreomsorgen och sjukvården efterfrågar kyld mat redan idag. Effekterna i kedjan för skola och förskola behöver utredas vidare.

I lokalbehovsplanen och under år 2023-2024 kompletterande uppgifter i rapporten *"Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat"* har ytterligare kapacitetsbrist uppmärksammats inom måltidsorganisationen. Rapporten understryker behovet av att fatta beslut i vägval om en långsiktig inriktning för en flexibel måltidsverksamhet, som kan hantera säker och god mat för befintliga och kommande volymer.

Bedömningen är att en förstudie rörande ett nybyggt tillagningskök som kan producera mat från grunden, kyla ner, paketera och förvara måltidskomponenter bör genomföras. Köket bör kunna vara flexibelt för att hantera både varm och kyld mat. Köket bör också ha en viss överkapacitet för såväl planerade volymökningar, framtida piloter för kylmatsleverans, tillfälliga behov som vid ombyggnationer, och beredskap.

En förstudie skulle leverera ökad tydlighet i möjligheterna och kostnaderna för att bygga ett nytt tillagningskök. Kostnaden för förstudien kommer vara utspridd över tidsperiod på flera år och inkluderar test av kyld mat i skola och förskola, uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark samt teknikförvaltningen att ta fram underlag för nybyggnation. Total uppskattad kostnad för detta är ca 1,6 miljoner kronor (mnkr) över en 4-årsperiod.

Ett inriktningsbeslut för nybyggt större kök, enligt nyläge 2, bedöms ge måltidsavdelningen långsiktigt bäst förutsättningar ur perspektiven ekonomi,

arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, flexibilitet och beredskap. Utan beslut på inriktning kommer måltidsorganisationen automatiskt att träda in i nyläge 1 med fortsatt årliga permanenta utbyggnader och renovering av samtliga befintliga kök för att utöka produktionskapaciteten, med tillhörande konsekvenser gällande bland annat bemannings- och beredskapsutmaningar. Sett över en 30 årsperiod beräknas nyläge 1 medföra större sammantagna investeringskostnader jämfört med nyläge 2.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, avdelningschef måltid, Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare och John Herlitz, lokalsamordnare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att förstudien ska genomföras inom regionstyrelsens befintliga budgetram

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat 2024-04-23

Bilaga. Möjliga inriktningar för måltidsorganisationen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-02

RS AU § 241 Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Ärendenummer: RS 2023/2509

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2023-12-11, § 230, att regiondirektören får i uppdrag att inleda dialog med kvinnojourerna med målet att teckna ett idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP-avtal). Bakgrunden angavs vara behovet att säkra en långsiktig struktur för kvinnojourernas arbete med förebyggande och stödande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

Regionstyrelsen beslutade på sitt sammanträde 30 maj 2024 att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Utifrån det rådande ekonomiska läget i Region Gotland är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det saknas ekonomiska medel för att ingå ett IOP-avtal med kvinnojouren.

Om ekonomiska medel hade funnits skulle förslaget till beslut varit att ingå en överenskommelse med Kvinnojouren Amanda. Dialog har skett med Kvinnojouren Amanda och Region Gotland och förslaget skulle vara att ingå en överenskommelse med en grundfinansiering för att säkra den basverksamhet som Kvinnojouren Amanda erbjuder. Kvinnojouren har en unik kompetens som behövs för att arbeta med våldsutsatta, och deras skydd och stöd, samt arbeta förebyggande med informations- och utbildningsinsatser på olika sätt. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att en sådan insats skulle bidra till att uppfylla målet ”Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds” i genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland”.

Bedömning

Utifrån det rådande ekonomiska läget är regionstyrelseförvaltningens bedömning att ett avtal med kvinnojouren inte är möjligt, då de ekonomiska medlen för ett partnerskap saknas.

Om ekonomiska medel hade funnits skulle förslaget till beslut varit att ingå en överenskommelse med Kvinnojouren Amanda. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ett IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda hade varit

motiverat utifrån uppdraget att säkra en långsiktig struktur för kvinnojourernas arbete med att förebygga och stödjande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

I Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) tydliggörs att Region Gotland, har ett ansvar att förebygga mäns våld mot kvinnor. Det ena (av tre) övergripande mål är "Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla". "Värna en trygg uppväxt fri från våld" lyfts fram inom prioriteringen "Främja hälsa, delaktighet och trygghet". För att nå verkställighet i arbetet har tre genomförandeprogram tagits fram, varav "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland" omhändertar målet att "Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds".

För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till att stärka likvärdig tillgång till stöd och våldspreventiva åtgärder i regionen behöver Region Gotland samverka med aktörer som har genomförandekapacitet i form av rätt kompetens. Att möta våldsutsatta och kunna leda samtal och informationsinsatser om våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor, kräver en trygg individ i en stabil organisation. En IOP med Kvinnojouren Amanda hade gett än bättre förutsättningar för kvinnojouren att kunna erbjuda ett sådant tryggt och långsiktigt stöd. Det skulle vara en insats som bedöms gå helt i linje med genomförandeprogrammet "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland".

För det fall att det hade funnits ekonomiska förutsättningar att ingå ett IOP-avtal bedöms fyra år vara en lämplig tid för att långsiktigt stärka arbete med att säkra strukturen för basverksamheten, speciellt det långsiktiga arbetet med att finna och utbilda volontärer för kommande insatser. Det skulle innebära en mer långsiktigt stabil förening. Det bedöms vara viktigt med en löpande dialog mellan regionen och kvinnojouren samt en utvärdering mot slutet av avtalets giltighet inför ställningstagande kring ett eventuellt förnyat avtal.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att beskrivet IOP-upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling (LOU), utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

Den 1 april 2024 trädde en ny lag i kraft, lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Lagen innebär bland annat att tillstånd krävs för privata aktörer (till exempel stiftelser, föreningar och bolag) som yrkesmässigt vill bedriva skyddat boende, vilket kan påverka kvinnojourers verksamhet. Historiskt sett har många kvinnojourer drivit skyddat boende för utsatta, vilket den boendes hemkommun betalat för. Fullmäktiges uppdrag att inleda en dialog med kvinnojourer kring idéburet offentligt partnerskap tar sin

utgångspunkt i just denna sårbarhet. Syftet med partnerskapet var att hitta en finansieringslösning för att ge långsiktiga förutsättningar för lokal, ideell kvinnojoursverksamhet som inte skulle kopplas till skyddade boenden. Aktuellt IOP-upplägg bygger inte på en samverkan kring skyddat boende varför den nya lagen inte påverkar förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser mot Mäns våld mot kvinnor innebär dock stora samhällskostnader i sig. Den i förhållande ringa ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom ett förebyggande arbete som förstärks.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med barnperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med jämställdhet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi allas likvärdiga insatser för att förebygga, upptäcka, skydda och stödja vid våldsutsatthet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej relevant.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Katrin Rindlaug, strateg, och Stefaan de Maecker, enhetschef social välfärd, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19

RS AU § 242 Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Gotland och Röda Korset Gotland 2025-2028

Ärendenummer: RS 2024/947

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

En framgångsrik integration behöver ske i samverkan. Region Gotland har ett upparbetat gott samarbete med Röda Korset Gotland för att stödja de personer på Gotland som befinner sig i uppehållstillståndsrelaterade processer samt personer där avvisanden inte har kunnat verkställas, bland annat i form av tidigare gemensamma idéburna offentliga partnerskap. Nuvarande partnerskap löper ut i december 2024.

Röda Korset Gotland har en upparbetad etablerad kontakt med målgruppen och besöker dessa personer regelbundet för att sprida samhällsinformation, ge samhällslösnings och ett psykosocialt stöd. I särskilda fall kan Röda Korset Gotland även bistå dessa individer med basala behov.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att regionens samverkan med Röda Korset Gotland har varit ett ändamålsenligt, flexibelt och kostnadseffektivt sätt att möta konstaterade behov och samhällsutmaningar. Att stärka nya gotlänningars förutsättningar till egenförsörjning och medverkan i samhällsutvecklingen bidrar även till att uppnå målen i Gotlands regionala utvecklingsstrategi avseende trygghet och inkluderande samhälle, hållbar tillväxt och attraktionskraft. Långsiktigheten i samverkansformen stärker förutsättningarna att möta eventuella förändringar i det geopolitiska läget.

Detta ärende togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Då föreslog regionstyrelseförvaltningen att regionfullmäktige skulle tillföra medel under 4 år för att teckna ett IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Utifrån det ekonomiska läget i Region Gotland är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det i dagsläget saknas ekonomiska medel för att ingå ett nytt avtal om Idéburet offentligt partnerskap (IOP-avtal) med Röda Korset Gotland. Förslaget till beslut är därmed att informationen i ärendet tas emot.

Om ekonomin hade funnits ser regionstyrelseförvaltningen att nuvarande omfattning av partnerskap i form av 1,3 miljoner kronor årligen skulle kunna ge förutsättningar att möta konstaterade behov av stöd och samhällsorientering.

Regionstyrelseförvaltningen identifierar därutöver även behov av att erbjuda personer som uppbär försörjningsstöd möjlighet till arbetsmarknadsinsatser i form av arbetsträning, praktik och anställning med stöd, i samarbete med Röda Korset Gotland. Detta inkluderas inte i nuvarande partnerskap, men bedöms vara en gynnsam samverkansmöjlighet då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt. En utökning av partnerskapet med 500 000 kronor skulle innebära en årlig tillförsel av totalt 1,8 miljoner kronor i ramtillskott för att teckna Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset Gotland om det finns utrymme till ett utökat avtal.

Bedömning

Utifrån rådande ekonomiska läget är regionstyrelseförvaltningens bedömning att nytt avtal med Röda Korset Gotland inte är möjligt, då de ekonomiska medlen för partnerskapet saknas.

Om medel skulle tillföras ser regionstyrelseförvaltningen att nuvarande omfattning av partnerskap i form av 1,3 miljoner kronor årligen skulle kunna ge förutsättningar att möta konstaterade behov av stöd och samhällsorientering.

Regionstyrelseförvaltningen identifierar därutöver även behov av att erbjuda personer som uppbär försörjningsstöd möjlighet till arbetsmarknadsinsatser i form av arbetsträning, praktik och anställning med stöd, i samarbete med Röda Korset Gotland. Detta inkluderas inte i nuvarande partnerskap, men bedöms vara en gynnsam samverkansmöjlighet att beakta då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt. Om ytterligare ekonomiska medel om 500 000 kronor per år hade funnits skulle partnerskapet kunnat utökas till att även inkludera handledning och stöd i den form som dessa arbetsmarknadsinsatser kräver. En utökning av partnerskapet med 500 000 kronor skulle innebära en årlig tillförsel av totalt 1,8 miljoner kronor i ramtillskott för att teckna ett IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.

Sammanfattningsvis ser regionstyrelseförvaltningen att om det funnits ekonomiska medel så skulle ett Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset Gotland kunna vara motiverat utifrån behovet av en långsiktig samverkansform för att stärka förutsättningarna att möta nuvarande behov och eventuella förändringar i det geopolitiska läget. Förslaget till beslut är därför att informationen tas emot.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att föreslaget upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling, utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser som stödjer målgruppens möjligheter till samhällsorientering kan dock innebära ökade samhällskostnader på sikt. Den ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom stöd till ökad samhällsintegrering och möjligheter till egenförsörjning. Ett utökat partnerskap med Röda Korset Gotland, i form av arbetsmarknadsinsatser såsom arbetsträning, praktik och möjlighet till anställning hos Röda Korset Gotland, bedöms vara en kostnadseffektiv samverkansmöjlighet då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att ett partnerskap med Röda Korset Gotland skapar ökade förutsättningar att stärka barnens rättigheter utifrån barnkonventionen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att Röda Korset i den individuella kontakten med personerna inom ovan nämnda målgrupp har möjlighet att verka för de nationella jämställdhetsmålen i form av en jämn fördelning av makt och inflytande.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Matilda Gränsmark, strateg, och Stefaan de Maecker, enhetschef social välfärd, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-24

RS AU § 243 **Återrapportering av uppdrag.
Implementering och organisering för
Klimatanpassningsplan för Gotland.**

Ärendenummer: RS 2023/2230

Sammanfattning
Ärendet utgår.

RS AU § 244 Förändrad organisationstillhörighet ungkulturhuset Fenix

Ärendenummer: RS 2024/966

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Ansvaret för verksamheten ungdokumenthus Fenix överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025.
- Ansvaret för bidraget Pengar i Påse överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025
- Avsatta budgetmedel, 2 500 000 kronor, ombudgeteras med delårseffekt från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.
- Avsatta medel för Pengar i Påse 50 000 kronor ombudgeteras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Regionfullmäktige återremitterade ärendet till regionstyrelsen vid mötet den 19 juni 2024, § 94, i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen med motiveringen att ärendet ska kompletteras med redovisning av

- hur ungdokumenthuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen,
- hur negativ påverkan på övrig verksamhet inom gymnasie- och utbildningsnämndens ungdomsavdelning som en följd av flytten av verksamhet och medel kan undvikas.

Regionstyrelseförvaltningen har i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kompletterat ärendet med två bilagor för att kunna besvara frågeställningen (se bilaga 1 och bilaga 2 till regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse).

Därutöver har förvaltningarna fört dialog kring bidragsformen Pengar i påse, en bidragsform riktad till unga som medföljde ungdomsverksamheten vid övergången från kultur- och fritidsnämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Denna bidragsform har inte nyttjats fullt ut, under 2023 fanns inga sökande. Förvaltningarna ser det som en möjlighet att förstärka ungas engagemang och arrangörsvilja att med Fenix Ungkulturhuse även överföra denna bidragsform med befintlig budgetram på 50 000 kr.

I övrigt beskrivs ärendet som inför budgetberedningen och förslag kvarstår att överföra verksamhet och budgetmedel från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen per den 1 juli 2025.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer fortsatt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens begäran om att verksamheten ska flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget. Bedömningen är att en samlad organisering av ungdokulturen och kulturfrågorna inom regionstyrelseförvaltningen är gynnsam för såväl kulturlivets utveckling liksom för målgruppen unga/unga vuxna.

För att stärka ungdokulturhuset Fenix kulturprofil och få kulturlivets aktörer att effektivare möta de viktiga målgrupperna unga och unga vuxna bedöms att en verksamhetsutveckling av ungdokulturhuset behöver ske.

Tidsperspektivet för övertagandet har justerats till följd av återremitteringen. Förslaget nu är att verksamheten föreslås övergå den 1 juli 2025. Förvaltningen bedömer att tidsperspektivet på övergången är genomförbart. Våren 2025 kan förnyelse av verksamheten processledas i samverkan mellan kultur- och fritidsavdelningen och ungdomsavdelningen tillsammans med befintliga och nya unga målgrupper på Gotland. Detta arbete blir då även del i den verksamhetsutveckling/det fördjupade förstudiearbete som pågår kring transformering av nuvarande Solbergabadet till kulturhus - om ett sådant beslut fattas längre fram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande Ungdokulturhuset Fenix. Detta då gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en överflyttning av de budgeterade medlen är en förutsättning för att regionstyrelseförvaltningen skall kunna motta verksamheten och kunna utveckla den framåt.

I och med en överflytt minskar budgetramen för ungdomsavdelningen på utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Samtidigt minskar uppdraget. Det bedöms som möjligt att undvika den konsekvens som kan uppstå vid överflytten till följd av minskad årsarbetskraft på avdelningen utifrån den komplettering som skrivits från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har sedan övertagandet av ungdomsverksamheten från kultur- och fritidsförvaltningen omprioriterat inom avdelningen för en ökad flexibilitet, utökat uppdrag utan ram samt utökat antal chefstjänster och personal utöver ram. Detta utifrån det behov som funnits. Därmed överskrider budgeten redan innan en överflytt av

verksamheten sker till regionstyrelsen. Detta beskrivs i bilaga 2. En effektivisering för att nå ram behöver oavsett göras vilket förvaltningen också arbetar med och presenterar i kompletteringen. Det i sig bedöms inte vara sammankopplat med en överflytt av unskulturhuset Fenix.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att verksamheten med en ny organisationstillhörighet kan få ökad samverkan med hela det gotländska kulturlivet. I den fortsatta verksamhetsutvecklingen är medskapande och delaktighet med unga målgrupper en del av processen framåt något som förvaltningen redan genomför i likvärdiga verksamheter. Vidare bedöms verksamheten öka och fler nyttjar verksamheten.

Konsekvensen för den verksamhet som utbildnings- och arbetslivsförvaltningen redan idag genomför mot barn bedöms inte påverkas med en överflytt om de åtgärder som beskrivs i kompletteringen i bilaga 2 genomförs d.v.s. en översyn av de administrativa tjänsterna, cheftjänster och möjlighet till samordning mellan avdelningar. De konsekvenser som blir på grund av underskott kan inte bedömas i det här ärendet.

Förvaltningen bedömer vidare att en överföring av budgetramen för Pengar i påse samt ansvaret möjliggör att stödet kan synliggöras mer med den erfarenhet kultur- och fritidsavdelningen har kring andra stöd och ser en möjlighet att fler unga kan nyttja stödsystemet än vad som skett hittills.

4. Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att jämställdhetsperspektivet som idag beaktas inom verksamheten fortsatt kommer bibehållas och inte påverkas negativt av en organisationsförändring.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Förvaltningen bedömer att verksamheten kan gynnas av en organisationsförändring genom att verksamheten kan genomföras i ökad samverkan med externa parter även på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en organisatorisk flytt av verksamheten inte har någon vare sig klimat- eller miljöpåverkan.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Torsten Flemming, utbildningsdirektör, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och Paola Ciliberto enhetschef kultur, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 35

Bilaga 1 Komplettering från RSF

Bilaga 2 Komplettering från UAF

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

RS AU § 245 Återrapportering av uppdrag. Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa

Ärendenummer: RS 2024/124

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Under år 2022 initierade Kulturenheten och programmet Hälsa genom hela livet (hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen) ett samarbete för att nå grupper i samhället i riskzon för psykisk ohälsa med fokus på unga och ensamma äldre. Samarbeten inleddes även med kulturinstitutioner, studieförbund, vårdcentralen i Hemse, elevhälsan och Första linjen. En av slutsatserna var att det behövs nya samarbeten för att hantera en målgrupp som söker vård idag för att de inte mår bra men som inte har medicinska behov. I kultur- och hälsa arbetet prövades insatser för dessa målgrupper. Hantverk, biblioterapi/shared reading och dans var insatser som prövades med ett lyckat resultat.

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023 i samband med slutrapportering av detta arbete i uppdrag att återkomma med hur Region Gotland framåt kan arbeta med uppdrag, ansvar, resurssättning och samverkan för att ett brett arbete med kultur och hälsa ska kunna fortsätta enligt målen i Hälsa genom hela livet.

Detta ärende togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det saknas ekonomiska medel för att utveckla en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser.

Om ekonomin hade funnits hade förslaget varit att tillhandahålla en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser via primärvård och primärvårdsnära verksamhet som löpande kan utvecklas och utvärderas. Ett tjänsteutrymme på 50 procent hade behövts för att kunna samordna, utveckla och följa upp insatserna samt verksamhetsmedel för att täcka kostnaderna för insatserna riktade till deltagarna. Insatserna bedömdes i maj 2024 totalt kosta 700 000 kr per år inklusive ett tjänsteutrymme för planering, samordning, uppföljning och omvärldsbevakning.

Den senaste folkhälsoundersökningen visar att psykisk ohälsa ökar på Gotland. En fjärdedel av den gotländska befolkningen har lågt socialt deltagande, ensamhet klassas som lika farligt som rökning och vården ser att det finns en

grupp som söker vård för att de inte mår bra men som inte har medicinska behov. Särskilt sårbara grupper är unga och ensamma äldre.

Arbetet som hade föreslagits på Gotland liknar arbetet med kultur- och hälsa i andra regioner med tvärssektoriell samverkan i fokus utgående från kulturförvaltningar runt om i landet. Området tar avstamp i pågående forskning på internationell och nationell nivå och ett nationellt nätverk samlar sedan 25 år experter och numera även regionala och kommunala samordnare årligen. Insatserna som hade föreslagits skulle utgått ifrån beprövade metoder nationellt och erfarenheterna från de två senaste årens arbete på Gotland.

Kulturaktiviteter för målgrupperna hade utformats med låga trösklar och bygger på att stärka det friska hos individen. Syftet skulle varit att leda till förbättrat mående såväl som ett minskat behov av vårdinsatser.

Insatser som hade föreslagits skulle varit bland annat litteratur för hälsa, hantverk för hälsa och dans för hälsa. Insatser erbjuds till personer över hela ön i samverkan med primärvård och primärvårdsnära verksamhet i t.ex. Hemse, Visby och Slite. Föreslagen nivå hade varit att hålla igång två grupper per år inom varje område, där en grupp bestående av upp till tio personer ses åtta till tio gånger under en termin. I samband med avslut av insatsen informeras och uppmuntras deltagande i ordinarie verksamheter inom exempelvis bibliotek, studieförbund eller i föreningsform.

Planering och samordning av insatserna skulle ske över flera förvaltningar, inom ramen för en formaliserad samverkan i hälsofrämjande nätverk (även på nationell nivå) och med god kännedom om kulturen på Gotland. Samordnaren skulle placeras på Kulturenheten inom regionstyrelseförvaltningen då arbetet till stor del skulle liknat arbetet med kulturgarantin som i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen köper in kultur till skolor på Gotland. Samordnaren skulle ingått i det nationella nätverket för kultur och hälsa där Gotland idag inte är representerat.

Bedömningen är att Region Gotland med kultur- och hälsa-insatser skulle kunna förebygga och stärka psykisk hälsa hos utsatta målgrupper i samhället, minska ofrivillig ensamhet och avlasta vården när det handlar om individer som i första hand inte bör behandlas medicinskt. Genom att insatserna förmedlas genom primärvård och primärvårdsnära verksamhet kan helt nya målgrupper nås som idag inte nås genom befintliga strukturer för kulturen.

Satsningen skulle knutit an till uppfyllandet av den regionala utvecklingsstrategins genomförandeprogram Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland samt programmet Hälsa genom hela livet.

Bedömning

Mot bakgrund av det ekonomiska läget inom Region Gotland föreslås att inga medel äskas för år 2025 och att ärendet därmed är återrapporterat.

På grund av den ökade ohälsan och ensamheten i samhället bedömer regionstyrelseförvaltningen att nya metoder hade krävts för att förebygga och behandla psykisk ohälsa på Gotland. En kontinuerlig insats på kultur och hälsa skulle ha potential att öka hälsan hos befolkningen, minska ofrivillig ensamhet samt skapa en ökad hållbarhet för vården i samband med den målgrupp som söker vård men som inte bör behandlas medicinskt. En insats av detta slag hade också varit ett sätt att stimulera kulturaktörer som verkar inom fältet, till exempel studieförbund på Gotland.

Arbete med kultur och hälsa pågår runtom i kommuner och regioner i hela landet och vilar på forskning och ett medvetet, systematiskt arbete. Med två års erfarenhet av lyckosam tvärgående samverkan på Gotland är bedömningen att verksamheten skulle behöva fortsätta i en permanent struktur inom Region Gotland med regelbunden uppföljning och utvärdering.

Insatser inom kultur och hälsa går i linje med Region Gotlands kulturplan och dess intentioner med fokusområdet social hållbarhet med syftet att ”främja allas möjligheter till kulturupplevelser, där kultur kan utgöra en viktig faktor för gemenskap och inkludering.” samt kulturplan mål 1.1, Kultur och hälsa: att ”öka kompetensen och utveckla nya verksamheter inom området kultur och hälsa i tvärspektoriella samarbeten.”

Insatsen är även del i arbetet med Kraftsamling för ett socialt hållbart Gotland exempelvis mot målen ”psykiskt välbefinnande är jämlikt fördelat”, med insatser som syftar till att motverka ofrivillig ensamhet, målet ”vi rör oss en timme varje dag”, där dans är en av insatserna. Även ”alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen” är ett relevant mål samt programmet Hälsa genom hela livet genom att med föreslagen verksamhet bidra till ”insatser för upplevd trygghet att delta i samhället”.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Satsningen skapar ekonomisk hållbarhet genom att avlasta vården med gruppinsatser för personer i ofrivillig ensamhet, istället för att upprätthålla enskilda möten med vårdgivare. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Region Gotlands ekonomiska situation inte medger att medel kan äskas för år 2025.

3. Barnperspektiv

Unga med psykisk ohälsa är en av målgrupperna. Dansmetoden föreslås, med möjligt till utveckling av nya insatser. Var fjärde ungdom i högstadiet och gymnasiet upplever ensamhet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Uppföljning och medveten utveckling av insatserna krävs för att säkerställa att de utformas så att de kan nå rätt grupper och bidra till jämlik hälsa.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att insatserna kan genomföras spritt över ön i Hemse, Visby och Slite.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att insatsen inte har någon påverkan på klimat och miljö.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef kultur, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-23

RS AU § 246 Återrapportering av uppdrag. Långsiktig lösning Slite ishall

Ärendenummer: RS 2023/146

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Ishallen i Slite ägs av IK Graip och byggdes 2005-2007 med stöd och bidrag från både det offentliga och privata. Driften sker genom Slite Idrottscenter AB, där IK Graip är huvudägare. Under vintersäsongen är ishallen öppen enligt avtal med Region Gotland, med Regions Gotlands taxor. Under våren genomförs underhåll, och under sommaren används hallen för träningsläger och liknande, då med en hyra som inte baseras på regionens taxor.

Dialog har förts med IK Graip under lång tid avseende deras ökade kostnader, vilket ger till följd att det har svårt att hålla hallen öppen med det stöd som de idag får från Region Gotland. För att säkerställa en långsiktig lösning för ishallen i Slite fick förvaltningen i början av 2023 i uppdrag att ta fram ett upphandlingsunderlag för en upphandling av istider i Slite (2023-02-22, RS § 50).

Graip och driftsbolaget driver anläggningen, delvis med stöd från Region Gotland. Riktade stöd har hjälpt, men utan dem ser föreningen ingen långsiktighet i att driva anläggningen.

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024.

Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att en upphandling av istider i Slite skulle kräva att regionstyrelsen tillfördes ytterligare ekonomiska medel, i enlighet med vad som anges i regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, utöver det befintliga anläggningsstödet för 2024 till IK Graip. Tider ska gå till föreningar, allmänhet och skola. Kultur- och fritidsavdelningen skulle fördela tider baserat på behov och samordning skulle kunna avlasta ishallen i Visby.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att det inte finns ekonomiska medel för att genomföra upphandlingen av istider i Slite.

Bedömning

Enligt tidigare beslut är upphandlingsunderlaget under framtagande. I detta kommer förvaltningen att köpa in ett visst antal istimmar i Slite. Med kunskap om vad det kostar att driva en anläggning i Slite och med jämförbara kostnader i den regionägda ishallen i Visby, ser förvaltningen behovet av att dels använda

de ekonomiska medel som i dagsläget går till IK Graip som stöd till föreningsdriven anläggning samt att tillföra ytterligare medel för upphandling av istider i Slite.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att det i dagsläget inte finns ekonomiska medel för att tillföra de medel som behövs för att genomföra upphandlingen av istider i Slite.

I sammanhanget är det värt att notera är att Region Gotland har antagit en strategi för Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030 där det framgår att det ska finnas en ishall på norra Gotland, något som inte uppfylls om ishallen i Slite skulle behöva läggas ner.

Utan att säkerställa tillgången genom att göra en upphandling av tider för isidrotterna i Slite ser förvaltningen i dagsläget inte någon framkomlig väg att säkerställa ishallen i Slite, vilket i sin tur skulle betyda en nedläggning av verksamhet i dess befintliga form. En nedläggning får stora effekter på utbudet av fritidsaktiviteter på norra Gotland och även Slites möjlighet att attrahera träningsläger och idrottsresor till Slite under sommaren.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 247 Återrapportering av uppdrag. Fritidsbanken - långsiktig lösning

Ärendenummer: RS 2023/875

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Det är regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det på grund av det ekonomiska läget inom Region Gotland inte finns medel för att genomföra satsningen på Fritidsbanken.

Fritidsbanken på Gotland, startad i september 2017, bygger på en cirkulär ekonomi och erbjuder gratis utlåning av återanvända idrottsprylar till de som saknar utrustning för idrott. Verksamheten stöttades initialt av arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsförmedlingen Gotland, och finansierades senare med arbetsmarknadsstöd, projektmedel och eget kapital. RF-Sisu Gotland har hela tiden varit huvudman för verksamheten.

Inför 2022 fick RF-SISU Gotland extra verksamhetsstöd från Region Gotland för att utveckla och driva Fritidsbanken. Uppdraget inkluderade att upprätthålla ordinarie verksamhet, återrekrytera barn och ungdomar till aktivare livsstil samt rikta insatser mot skolor, ungdomsgårdar och idrottssvaga områden, främst genom uppsökande verksamhet. Fritidsbankens grundpelare är att alla får låna, allt är gratis, och utrustningen återanvänds. Verksamheten stöder regionala mål, såsom att öka fysisk aktivitet och främja psykiskt välbefinnande. Insatserna har inkluderat uppsökande verksamhet, samverkan med skolor och evenemang, samt utlåningsverksamhet i Klintehamn och Visby. Lokalen i Klintehamn har sagts upp, och utlån koncentreras nu till Visby.

Beslutet 2022 möjliggjorde att verksamheten kunde bedrivas under 2023 och 2024 men från 2025 finns inga medel i regionstyrelseförvaltningens budget att fortsätta ge verksamheten stöttning ekonomiskt. Därför fick regionstyrelseförvaltningen ett uppdrag 2023-04-26 RS § 123 att återkomma med förslag på hur finansieringen kunde säkerställas på lång sikt.

Om Region Gotland hade haft medel som skulle kunna användas för att stärka fritidsbankens arbete långsiktigt hade förslaget till beslut varit att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-SISU Gotland. För att

implementera detta hade kultur- och fritidsavdelningen behövt en utökad budget på 1,5 miljoner kronor (mnkr). Detta inkluderar historiska kostnader och en uppskattad budget för framtida satsningar, särskilt inom uppsökande verksamhet.

En sådan utökad budget skulle stödja mål från regionala utvecklingsstrategin och Fritidsplanen, inklusive ökad rörelse, tillgänglighet till fritidsaktiviteter för alla, och främjande av en aktiv fritid oavsett bakgrund. En IOP med RF-SISU Gotland hade förväntats bidra till att uppnå dessa mål och säkerställa långsiktig hållbarhet i Fritidsbankens verksamhet

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser stora fördelar med verksamheten som Fritidsbanken bedriver. Utlåningen av idrottsutrustning sänker trösklar och ger potential för fler att delta i aktiviteter, vilket i sin tur ger förutsättningar för fler att röra sig med. Behovet av att hitta en långsiktig och hållbar lösning för Fritidsbankens verksamhet är stort. Det är en verksamhet som år från år har haft osäkerhet hur finansiering ser ut, vilket i sin tur resulterar i en svårighet att planera sin verksamhet långsiktigt, inte minst gällande uppsökande verksamhet och hur nya målgrupper ska nås. Om medel hade funnits skulle ett IOP-avtal kunna ge förutsättningar för att säkra verksamhetens överlevnad, och med det Region Gotlands måluppfyllelse. För att kunna nå dit skulle Region Gotland behöva anslå 1,5 mnkr i ramtillskott för regionstyrelseförvaltningen och ge regiondirektören i uppdrag att teckna en IOP med RF-Sisu Gotland avseende Fritidsbanken och dess verksamhet. Utan dessa medel är det förvaltningens bedömning att Fritidsbanken inte kommer att finnas kvar efter årsskiftet 2024/2025.

Men med hänsyn till det ekonomiska läget för Region Gotland är det dock regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det i dagsläget inte finns medel att genomföra en IOP avseende Fritidsbanken.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 248 Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall

Ärendenummer: RS 2022/1213

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Med hänsyn till Region Gotlands ekonomiska läge är det regionstyrelseförvaltningens sammanfattade bedömning att det inte går att genomföra den föreslagna satsningen med start under 2025.

Den nuvarande ishallen i Visby, som uppfördes 1975, har genomgått flera underhållsinsatser men står inför utmaningar på grund av det ökande intresset för isburna idrotter. Trots att ishallen fortfarande är tekniskt fungerande har den begränsade tillgängliga istiden blivit ett växande problem för lokala idrottsföreningar. För att adressera detta beslutade regionstyrelsen i investeringsplanen 2023-2032 att en förstudie skulle genomföras.

Förstudien, som utfördes med deltagande av idrottsföreningar och med kontinuerlig rapportering till kultur- och fritidsberedningen, identifierade flera kritiska behov. Bland dessa behov framhövs dubbla isytor, fler omklädningsrum och en publikkapacitet på 2000 personer. Dessutom poängterades vikten av att utforma den nya ishallen för att kunna arrangera olika issportevenemang, inklusive SM i konståkning, samt att tillhandahålla utrustning för personer med funktionsvariationer.

Den juridiska aspekten av ärendet, särskilt i förhållande till lagen om offentlig upphandling (LOU) och EU-regler om statsstöd, och lånefinansiering har fått stor uppmärksamhet. För att undvika att LOU blir applicerbart på projektet måste flera faktorer beaktas, inklusive att lånet från Region Gotland till Visby Roma HK måste vara marknadsmässigt och att fastigheten bedöms verka på en konkurrensutsatt marknad. Dessutom måste EU-reglerna om statsstöd beaktas för att undvika snedvridning av konkurrensen. Gällande lånefinansiering var initialt upplägget att lånet skulle gå till ett av föreningen nybildat fastighetsbolag, vilket ger utmaningar i frågan kring kommunala lån och eventuellt stöd till enskilda näringsidkare. Nu är istället upplägget att det är föreningen Visby Roma HK som ska vara lånemottagare och det blir ett så kallat föreningslån. Detta utifrån den rättsliga praxis som finns kring

föreningslån. Region Gotland själva har haft föreningslån fram till 1990-talet, och flertalet kommuner i Sverige har det fortsatt.

Den nya ishallen förväntas inte bara lösa de befintliga behoven för idrottsföreningarna utan också generera turistekonomiska fördelar för Gotland genom ökat antal gästnätter och möjligheter till olika evenemang. Investeringskostnaden för den nya ishallen beräknas till 258 miljoner kronor, och finansieringen förväntas ske genom låneavtal med Region Gotland och driftsstöd från samma håll.

En viktig del av planen är att låta Visby Roma HK äga och driva den nya ishallen, medan Region Gotland får möjlighet att nyttja arenan. Genom ett nyttjanderättsavtal kommer Region Gotland att få tillgång till ishallen för en specificerad tid per år mot en avgift. Det slutgiltiga äskandet för ramförstärkning gällande driftstöd och nyttjanderätt beräknas till cirka 17 miljoner kronor per år.

De förslag till genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal som har tagits fram har utformats för att reglera genomförandet och användningen av ishallen. Genom ett effektivt samarbete mellan Region Gotland och Visby Roma HK förväntas den nya ishallen inte bara bli en viktig resurs för lokala idrottsföreningar utan också för att främja evenemangsverksamheten i Visby.

För att säkerställa att markprocessen är färdigställd innan låneavtal kan fastställas får Region Gotlands regiondirektör i uppdrag att bevaka detta. Det för att ha full kontroll över processen och vara trygg i att rätt process följer på varandra.

Bedömning

Behoven av ett utökat antal isytor i Visby är tydlig. Det är behovet för barn och deras behov av fler ytor som har styrt utveckling för att få till en till isyta i Visby. Dagens ishall har väldigt hög nyttjandegrad och i princip både lag och föreningar som står på kö för att använda den.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att en isyta i Visby inte är tillräcklig för den verksamhet och efterfrågan som finns.

I och med avsiktsförklaringen som togs i regionstyrelsen, 2024-01-31, § 10 är utgångspunkten att anläggningen ska placeras på fastigheten Visborg 1:9 och att lånefinansiering och driftsstöd är utgångspunkt och att Region Gotland ska erhålla möjlighet att nyttja arenan. Detta är ett led i verkställande av avsiktsförklaringen.

Ärendet innehåller genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal. Det är förvaltningens bedömning att låneavtal och driftsstöd är att se som verkställande av beslut avseende lånefinansiering och tas fram vid ett senare skede. Det är i låneavtalet som Region Gotland kan ställa av krav på vad som

ska vara fastställt och färdigt för att avtalet ska vara giltigt, så som markanvisningsprocessen.

Det har varit tydligt från inledningen av detta ärende att det finns risker gällande avvägningar kring de juridiska frågorna. Regionstyrelseförvaltningens fortsatta bedömning, så som det varit från början, är att det inte går att lämna en definitiv försäkran. Det man behöver göra är att förhålla sig till de olika juridiska utmaningarna var för sig och se hur man på bästa sätt minskar risker för exponering för överklagan eller andra processer. Att begränsa risken går genom att förhålla sig till de olika regelverken på rätt sätt så som beskrivet i både den här skrivelsen och tidigare handlingar i ärendet. Gör man det riskminimeras processen men det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det inte går att eliminera risken helt och hållet gällande LOU, lånefinansiering och statsstödsreglerna.

Regionstyrelseförvaltningen kan se och bedöma stora förflyttningar inom idrotten och möjligheterna som ökade aktivitetsytor ger för barn och unga. Det finns stora utvecklingsmöjligheter även i att locka hit lag från fastlandet för cuper, turnering och träningsläger. Det ger inte bara effekt på barn och ungdomarna på ön utan även en betydande turistekonomisk effekt och en ökad upplevelse för de som lever och bor på Gotland. Gällande samhällseffekterna i stort kan förvaltningen se en ökad möjlighet till större arrangemang i en ny anläggning, så som Melodifestivalen och andra stora musikarrangemang, framför allt höst, vinter och vår. Hur stor den effekten blir är svår att säga då den är beroende av många parametrar, så som möjlighet och organisation för Region Gotland att ta emot den storleken av arrangemang och införsäljningsresurser för att kunna locka hit stor arrangemang. Att det ger en ökad möjlighet är klart, vad utfallet blir kan inte förvaltningen bedöma i dagsläget. Förvaltningen kan således inte heller sätta investeringen i relation till samhällseffekterna i stort, förvaltningen ser däremot stora, påtagliga fördelar inom idrotten med en ny arena utifrån tillgänglighet, aktivitetsytor och utveckling.

Det är i Visby som behovet av en extra isyta har bedömts så pass stort att behovet har resulterat förslaget på den här aktuella anläggningen. I strategin för ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland är det fortsatt bestämt att det är minst tre ishallar på Gotland som gäller, en på norra delen, en på södra samt en i Visby. Detta projekt påverkar inte den utgångspunkten eller strategin. Det är det utökade behovet i Visby som ersätts. Det är förvaltningens bedömning att varken ishallarna i Slite eller Hemse har kunnat absorbera det behovet vi har sett i Visby därav att en nyetablering på Visborg blir nödvändig.

Med hänsyn till det ekonomiska läget för Region Gotland är det dock regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det inte finns medel att genomföra föreslagen process kring lånefinansiering, driftstöd och nyttjanderätt till ny ishall i Visby med start 2025.

Tvärperspektiven grundar sig på ärendet i sin helhet, då det har varit en omfattande handläggning som sträckt sig över lång tid. De ska ses som en sammanfattning av hela ärendet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det finns ett antal juridiska aspekter att ta hänsyn till. En stor del av ärendehanteringens totalt sett har ägnats åt att gå igenom dessa utmaningar. Den övergripande bedömningen är att genomförandet är möjligt men att de olika behandlade aspekterna måste hanteras. Det är förvaltningens bedömning att lånefinansiering till en förening via ett föreningslån är mycket mer framkomligt än ett lån till ett företag. Detta beroende på den praxis som finns kring föreningslån historiskt sett på både Gotland och nationellt. Det är även förvaltningens bedömning att om man följer de riktlinjer som nämnts tidigare kring förhållandet kring LOU att LOU inte behöver appliceras, men flaggar för att det trots allt är en samlad bedömning av projektet som helhet. Med följda riktlinjer minimeras den risken, även om den inte elimineras då det är en samlad bedömning i slutändan. Det är även förvaltningens bedömning att risken att det uppfyller de fyra kriterierna för statsstöd är minimerad, en bedömning vi delar med andra kommuner. Det grundar sig även på två domar i Europeiska kommissionen angående upplägg och finansiering av en arena i Uppsala och Köpenhamn där kommunen har varit medfinansiar. Det är dock också värt att notera att liknande upplägg i sin helhet inte har varit juridiskt prövat tidigare.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en investering i en ny ishall medför högre årliga kostnader för Region Gotland. Beroende på slutlig investeringsutgift, upplåningsränta och avskrivningskostnader beräknas kostnaden att öka med cirka 17 miljoner kronor per år. Utrymmet i den totala investeringsbudgeten är begränsat och för att finansiera ishallen kommer omprioriteringar att behöva göras av de övriga investeringsobjekten. Region Gotlands låneskuld är förhållandevis låg 2023, 380 miljoner kronor. För att finansiera den redan planerade investeringsvolymen kommer ett nytt lån att behöva tas upp under första halvåret 2024. Att låna ytterligare drygt 250 miljoner kronor medför en ökad exponering för ränterisk. Ett sådant lån innebär också att utrymmet för ytterligare nya lån blir mindre eftersom Region Gotlands totala låneskuld inte får överstiga 1 miljarder kronor.

Samhällsekonomiskt görs bedömningen att den nya ishallen kommer att ha ett positivt utfall på besöksnäringen eftersom den kan ta emot större evenemang.

Utifrån det ekonomiska läget i Region Gotland är det dock bedömningen att det inte finns medel inom Region Gotland att genomföra den aktuella satsningen på ny ishall i Visby.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall i Visby med dubbla isytor skulle ge ytterligare möjlighet till aktivitet till barn och unga inom de idrotter som utförs på is. Region Gotlands har i sin Fritidsplan ett mål att öka andelen barn och unga som rör sig minst en timme per dag. Utökad isyta i Visby skulle gå mot måluppfyllelse på det målet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att traditionellt sett är ishockey en idrott som har en övervägande del killar som utövare, men det pågår ett arbete nationellt att öka andelen tjejer inom ishockey och en utökad yta för ishockey skulle sannolikt kunna fortsätta att driva på den processen lokalt. En ny ishall skulle däremot även kunna ge utrymme även för konståkning, en idrott som har en övervägande del tjejer som utövare. Det kommer även att finnas utrymme för bägge verksamheterna att utvecklas mot att vara mer jämställda inom respektive idrott om isytorna utökas.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en ny ishall bör placeras i Visby. Utifrån ett verksamhetsperspektiv är det i Visby som behovet är störst och sett till spridningen av isytor på Gotland är den god med ishallar i Hemse och Slite, något som är i linje med Region Gotlands strategi kring "Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030" som säger att det ska vara tre ishallar på Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall, även om det finns påverkan med transporter och dylikt under uppförande, anammar ny teknik som ger en lägre miljöpåverkan på driften än äldre anläggningar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

Bilaga 1. Genomförandevalt 2024-04-22

Bilaga 2. Nyttjanderättsavtal 2024-04-22

RS AU § 249 Återrapportering av uppdrag. Inrättande av familjecentral

Ärendenummer: RS 2024/1974

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att utreda förutsättningar för att inrätta en familjecentral på Gotland samt hur barn och familjer nås av det förebyggande arbete som bedrivs i en familjecentral.

Med familjecentral avses en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Verksamheter inom en familjecentral erbjuder alla ett universellt, främjande och förebyggande uppdrag som riktar sig till alla barn 0-5 år och deras föräldrar

Familjecentral på Gotland har tidigare varit föremål för utredning. Dåvarande kommunstyrelsen fattade i maj 2009 följande beslut:

”I stället för att nu gå vidare med utredningen om inrättande av familjecentral är det angeläget att förbättra samverkan mellan berörda verksamheter. Barn- och utbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden får därför i uppdrag att, bl.a. inom ramen för Barnsam och under medverkan av ledningskontoret, klargöra roller inom och ansvarsfördelningen mellan de berörda verksamheterna i syfte att inom ramen för befintliga resurser förbättra samverkan.”

Samverkanstrukturerna i sina olika former har under åren spelat en viktig roll för samarbetet och utvecklingen kring barn och unga inom Region Gotland. Dåvarande Barnsam har numera ersatts av den nyligen uppdaterade strukturen ”Region Gotlands samverkanstruktur skola, vård och omsorg”.

Att förbättra samarbetet och samverkan har hela tiden varit målsättningen, men utmanas av kunskap och förståelse om varandras uppdrag, olika ansvarsområden, ekonomi och kulturkrockar vilket bekräftades och synliggjordes i ”Börja med barnen!”-utredningen (SOU 2021:34). Utmaningarna är komplexa, även på Gotland.

Utredningen ger en beskrivning av befintliga verksamheter på Gotland som kan ingå i familjecentral, dvs barnavårdscentraler (BVC), barnmorskemottagningar (BMM), öppen förskola och socialtjänstens öppna mottagning, råd och stöd.

På Gotland finns idag BVC och BMM i Visby, Slite och Hemse. Öppen förskola i Visby, samt nystartat utvecklingsarbete med flexibel förskola för att nå familjer i Slite samt på sikt även Hemse.

Socialtjänstens öppna insatser, råd och stöd finns i Visby, men planering och förberedelse pågår för omställningen till ny socialtjänstlag.

”Region Gotland skola, vård och omsorg” är en samverkansstruktur för samordning, prioritering och beslut med fokus på dem vi är till för. Strukturen syftar till att skapa större genomförande kraft och samordning av/samverkan kring främjande och förebyggande arbete samt insatser för individer med komplexa och sammansatta behov i alla åldrar.

Både inom ramen för samverkansstrukturen men även inom varje förvaltning sker samordning och utvecklingsarbete inom olika områden kring de yngsta barnen och utredningen beskriver ett flertal. Som exempel kan utvecklingsarbetet med en flexibel och mobil öppen förskola beskrivas. Sedan tidigare finns öppna förskolan Myllan i Visby och nu utvecklas Öppna förskolan Gotland att med befintlig personalresurs öppna i 1 dag/vecka i Slite och på sikt även Hemse. Samarbete med BVC och socialtjänstens råd och stöd är planerat med målet att verksamheterna kan finnas med vid vissa tillfällen på öppna förskolan för att möta föräldragrupper.

I en översyn av tillgänglighet i befintliga lokaler beskrivs att möjligheten till samlokalisering för verksamheter i en familjecentral i Slite, Hemse respektive Visby är liten utan att det samtidigt medför omfattande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta verksamheter och anpassa lokaler.

Bedömning

Det är positivt att de yngsta barnen har uppmärksammats som en viktig målgrupp för det främjande och förbyggande arbetet, både nationellt och lokalt den senaste tiden. Både aktörer och beslutsfattare har mer kunskap och insikter om vikten av tidiga och samordnade insatser inte minst kring de yngsta barnen.

Som framkommit i utredningen bedrivs inom Region Gotlands samverkanstruktur skola, vård och omsorg, ett medvetet arbete för att åstadkomma detta och som har intentionen att arbeta gränsöverskridande och familjecentralsliknande med ett familjecentrerat arbetssätt i samverkan.

Den uppdaterade samverkansstrukturen är en avgörande faktor för att säkerställa samordning från det ofödda barnet och uppåt i åldrarna.

Gällande förutsättningar för familjecentral är bedömningen att inrättandet av familjecentral med samlokaliserade verksamheter skulle medföra omfattande, tidskrävande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta funktioner och anpassa lokaler. Att beräkna kostnader för familjecentral i detta skede bedöms inte vara möjligt då beräkningsunderlag saknas, men för att åstadkomma likvärdig tillgång till stödet bedöms en familjecentral på Gotland inte vara

vägen framåt. Bedömningen är att Region Gotland behöver utgå från de specifika förutsättningar som finns och tillsammans inom samverkansstrukturen fortsätta att utveckla en flexibel, hållbar och resurseffektiv organisering. Region Gotland har stora utmaningar gällande både kompetens, lokaler och ekonomi men det finns god kännedom om vikten av föräldraskapsstöd och tillgänglighet. Den samverkan som kan ske i en familjecentral underlättas givetvis vid en samlokalisering, men är inte avgörande om samarbetet kan uppnås på annat sätt. Flera olika utvecklingsinsatser har på senare tid genomförts eller pågår för att tillskapa detta vilket beskrivs i utredningen.

Utvecklingsarbetet med öppna förskolan för komma närmre invånarna är ett intressant exempel på ett anpassningsbart arbetssätt och i samarbete med andra verksamheter finns det stora möjligheter till ett familjecentrerat arbetssätt i samverkan.

Lika viktigt som övergångarna och synergierna mellan verksamheterna, är att se till att flödet till de högre åldrarna också blir så sömlös och sammanhållen som möjligt, precis som man i ”Börja med barnen!” poängterar.

Här kan även nämnas det pågående arbetet med den nya socialtjänstlagen med fokus på förebyggande arbete, ökad tillgänglighet och att socialtjänsten ska arbeta med tidiga insatser. Den beräknas träda i kraft 1 juli 2025.

Region Gotlands samverkansstruktur skola, vård och omsorg skapar beslutsförmåga, förankring, samordning och prioritering och tillsammans säkrar strukturen upp att utvecklingsinsatser kring små barn hänger ihop och skapar synergier även i arbetet med högre åldrar.

Den samlade bedömningen är att inrättandet av en familjecentral skulle innebära omfattande och kostsamma omställningsarbeten, samtidigt som det pågår ett omfattande utvecklingsarbete för att öka samordning och tillgänglighet inom samverkansstrukturen kring de yngsta barnen och deras familjer. Utvecklingsarbetet att tillskapa de vinster som en familjecentral skulle föra med sig anses tillräckligt utan att fokusera på fysisk samlokalisering.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det som beskrivs i utredningen förenligt med gällande och berörd lagstiftning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att införande av en familjecentral skulle medföra omfattande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta verksamheter och anpassa lokaler.

3. Barnperspektiv

Det befintliga familjecentrerade arbetssättet bedöms som ändamålsenligt och även de utvecklingsinsatser som planeras bedöms som positiva utifrån ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att inrättandet av familjecentral jämfört med pågående utvecklingsarbete inte förbättrar jämställdheten i högre grad.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att befintliga arbetssätt och BVC:s verksamheter i Visby, Slite och Hemse samt nystartat utvecklingsarbete med flexibel förskola för att nå familjer i Slite samt på sikt även Hemse är positivt utifrån ett geografiskt perspektiv.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att det som framkommer i utredningen inte ger någon påverkan på klimatet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Elisabeth Johnsson Höök, samverkansledare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utredning Familjecentral på Gotland, 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19

RS AU § 250 Mål och budget 2025 - 2027

Ärendenummer: RS 2024/7

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.
-

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, och Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen. Föredragningar hålls även av Lotta Israelsson, HR-direktör, Marie Loob, hälso- och sjukvårdsdirektör och Marica Gardell, socialdirektör.

Ordförande föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samtliga nämnders Mål och budget 2025-2027

Budgetäskande 2025 Region Gotlands revisionskollegium

Regionfullmäktige 2024-06-19 § 101

Tekniska nämnden 2024-09-18 § 160

Utkast till regionfullmäktiges direktiv till nämnderna

Kompletterande beredningsunderlag till budget 2025-2027,
regionstyrelseförvaltningen 2024-09-27

RS AU § 251 Låneram och anvisningar av eget kapital 2025

Ärendenummer: RS 2024/1964

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Ramen för upptagande av långfristiga lån fastställs till 300 miljoner kronor
- Regionstyrelsen äger rätt att ta tillfälliga lån upp till ett belopp om 300 miljoner kronor
- Regionstyrelsen får rätt att omsätta långfristiga lån för 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen bemyndigas att inom en ram av 20 miljoner kronor anvisa medel ur Region Gotlands eget kapital för tilläggsanslag för investering.

Sammanfattning

Enligt Region Gotlands finanspolicy beslutar regionfullmäktige årligen i årsbudget om regionens totala lånevolym. I lånevolymen ingår befintlig lånestock vid budgetårets ingång jämte beräknad utökning av lånestocken under budgetåret för finansiering av nyinvesteringar m.m. Regionfullmäktiges beslut om regionens årsbudget och hur stor del av investeringsutgifterna som ska lånefinansieras utgör grunden för regionens upplåning. Låneskulden uppgår per den 31 augusti 2024 till 476 miljoner kronor (mnkr). Ett nytt lån på 100 mnkr togs i juni och amortering har skett med 4 mnkr under året.

Med anledning av den planerade investeringsvolymen som 2025 innehåller stora projekt, föreslår regionstyrelseförvaltningen att ramen för upptagande av långfristiga lån fortsatt sätts till 300 mnkr.

Regionfullmäktige beslutade 2022-11-21 § 208 att regionstyrelsen är bemyndigad att besluta om tilläggsanslag för investeringar. Summan höjdes då från 10 till 20 miljoner kronor per år. Eventuella tilläggsanslag avseende driftbudget beslutas alltid av regionfullmäktige i varje enskilt fall.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att den högre ramen ska kvarstå. Investeringsprojekt som bedöms vara nödvändiga att genomföra, trots att de inte ryms inom ursprunglig budget, behöver ibland hanteras snabbt. Det kan därför vara av vikt att regionstyrelsen har en fortsatt utökad möjlighet att bevilja tilläggsanslag för att undvika förseningar i projekt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ramen för regionstyrelsens mandat att omsätta respektive ta upp nya lån kan ligga kvar på 300 miljoner kronor 2025.

Förvaltningen bedömer också att det finns anledning behålla den högre ramen för regionstyrelsen att bevilja tilläggsanslag för investeringar. Den främsta anledningen är att kunna agera snabbt för att undvika förseningar i projekt som leder till ytterligare fördyringar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-24

RS AU § 252 **Remiss. Nätt och jämnt – Likvärdighet
och effektivitet i kommunsektorn
(SOU 2024:50)**

Ärendenummer: RS 2024/1940

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.
-

Sammanfattning

Ulrika Jansson, ekonomidirektör, och Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen, presenterar utredningens förslag och vilka konsekvenser som de förslagna ändringarna skulle få för Region Gotland. Regionstyrelseförvaltningen tar fram ett förslag till remissyttrande till regionstyrelsens sammanträde den 24 oktober 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

RS AU § 253 Återrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat

Ärendenummer: RS 2024/1126

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för slutligt beslut i regionfullmäktige

- Nämndernas eget kapital för skattefinansierad verksamhet upplöses i bokslut 2024.
- Från och med 2024 ska över- eller underskott i den skattefinansierade verksamheten inte föras över till nästkommande budgetår.
- Policy för ekonomistyrning revideras.

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att se över regler för överföring av resultat och återkomma med ett nytt förslag till budgetavstämningen i oktober 2024.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att reglerna ändras så att endast avgiftsfinansierade verksamheter ska kunna ackumulera överskott och underskott och särredovisa ett eget kapital. Det gäller linjehamnen, kryssningskajen, vatten och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten.

Reglerna för hur överskott och underskott ska hanteras beskrivs i avsnitt 9 Ekonomisk uppföljning i regionens policy för ekonomistyrning. Förändringar i avsnitt 9.1 tredje stycket samt avsnitt 9.2 föreslås enligt nedan.

9.1 Hantering av budgetavvikelse

Nämndens totala verksamhet ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Om ett budgetöverskridande befaras ska nämnden omedelbart besluta om åtgärder för att förhindra avvikelsen. I undantagsfall kan tilläggsanslag beviljas se avsnitt 7.3.2.

Budgetansvarig chef är ansvarig för att rapportera ett befarat budgetöverskridande till överordnad chef. Åtgärder för att undvika ett budgetöverskridande ska snarast vidtas.

Om utfallet är lägre eller högre än beslutad budget kommer avvikelsen i den skattefinansierade verksamheten att öka eller minska regionens resultat. Över- eller underskott i nämndernas skattefinansierade verksamhet redovisas direkt mot regionens gemensamma egna kapital.

9.2 Överföring av årets resultat för avgiftsfinansierade verksamheter

Verksamheterna vatten och avlopp, avfall, linjehamn samt kryssningskaj ska särredovisa det egna kapitalet. 100 procent av årets överskott eller underskott ska föras över till verksamhetens eget kapital kommande år.

Vatten- och avloppsverksamhetens möjlighet att samla överskott begränsas av särskild lagstiftning.

Det egna kapitalet för dessa verksamheter kan användas både till driftkostnader och till investeringsutgifter. Användning av eget kapital ska beslutas av nämnd och därefter tilläggsbudgeteras. Beslutet är endast giltigt under budgetåret.

Bedömning

Det finns vissa fördelar med att varje nämnd ansvarar för att särredovisa och besluta om användning av eget kapital. Det ger i teorin förutsättningar för en mer långsiktig ekonomisk planering. Det vill säga att nämnden får ett tydligt ansvar att över tid ha en ekonomi i balans. Nämnderna har mandat och därmed möjlighet att besluta om specifika satsningar med finansiering genom tidigare års överskott. Fördelen är också att motverka så kallat köpbeteende i slutet av året ifall det finns budgetutrymme kvar i verksamheten.

Nackdelarna överväger dock dessa fördelar. I praktiken sätts den ekonomiska styrningen ur spel om nämnden varje år har stora underskott som i praktiken är omöjliga att återställa. Det är också svårt att objektivt avgöra hur stor del av ett överskott eller underskott som ska föras över. Ett sådant beslut ska enligt regelverket föregås av en beredning och bygga på en analys av hur väl nämnden uppfyllt sitt uppdrag.

Den ekonomiska styrningen utgår alltid från att varje nämnd ska ha en ekonomi i balans, det vill säga att beslutad budget inte får överskridas. Om nämnderna har ett eget kapital sedan tidigare finns risk för otydlighet om vad som gäller. Det kan också vara så att gemensamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans behöver genomföras oavsett om det finns överskott i enskilda nämnder sedan tidigare.

Den samlade bedömningen är att det här förslaget är renare och enklare att förstå.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19

Bilaga eget kapital per nämnd 2024-01-01

Reviderad policy för ekonomistyrning 2024-11-18

RS AU § 254 Direktmarkanvisning Ishall

Ärendenummer: RS 2024/1109

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar om direktmarkanvisning till Visby Roma Hockey inom fastigheterna Visby Visborg 1:9 och Visby Visborg 1:23, som är detaljplanelagda och belägna inom idrotts- och rekreationsområdet i Visborg.
- Regiondirektören får i uppdrag att utreda, sammanställa och till regionstyrelsen lägga fram förslag på placering av ny ishall inom aktuellt område i Visborg.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsens arbetsutskott den 3 juni 2024. Arbetsutskottet beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Förstudien ”Visby Ishall” beställd av Region Gotland och utförd av Sweco överlämnades 2022-09-08 och togs emot av regionstyrelsen 2022-10-26, § 322. Därefter kompletterades förstudien och togs upp för beslut 2023-05-30, § 185. Förstudien undersöker och redogör för hur en placering av ishall kan ske inom Visby Visborg 1:9, inom den norra delen av området som är detaljplanelagt för idrotts- och rekreationsområde.

Den 31 januari 2024 beslutade regionstyrelsen, § 10, att godkänna en avsiktsförklaring. Avsiktsförklaringens syfte är att möjliggöra samarbete mellan Region Gotland och exploatören Visby-Roma Hockey och hitta möjliga lösningar för att uppföra ishallen företrädesvis på det detaljplanerade idrottsområdet på Visby Visborg 1:9. I avsiktsförklaringen beskrivs att markområdet ska anvisas enligt Region Gotlands markanvisningsprocess.

Den 23 februari 2024 inkom ansökan om direktmarkanvisning från Visby-Roma HK till Region Gotland. Ur ansökan framgår det att den tomt Visby-Roma HK önskar direktanvisning för är den tomt som också finns redovisad i den förstudie som beslutades av regionstyrelsen 2023-05-30, § 185.

Exploatören har 2024-04-15 ansökt om tomträttsavtal för att senare i processen uppfylla nödvändig åtkomst och rådighet till kommande markanvisat område. Uppförande av ishallen föreslås finansieras genom att Region Gotland lånar ut investeringsmedel till Visby Roma Hockey. Detta hanteras separat och utanför frågan om direktanvisning.

Den förstudie och den kompletterande förstudie som togs fram 2022 och 2023 saknar utredningar om trafik, parkering och dagvattenhantering för området varför utredningar avseende detta nu pågår.

Det finns två möjliga placeringar av ishallen inom Visborg 1:9 som är planlagda för idrottsändamål. Dessa områden har utretts vidare och ska sammanställas innan det är möjligt att peka ut ett särskilt markområde inför tecknande av markanvisningsavtal. Utifrån inkomna handlingar och yttranden är genomförbarheten av projektet samt de ekonomiska förutsättningarna svårbedömda.

Beslut om direktanvisning av ishall inom idrotts- och rekreationsområdet och övrig utveckling inom Visborgsområdet förutsätter att den planerade tvärförbindelsen, Sandhedsvägen, byggs ut för att trafikförsörja området. Beslutad exploateringsplan och budget 2025-2029 för Stadsutveckling Visborg visar på investeringskostnader på cirka 80 miljoner kronor för utbyggnad av Sandhedsvägen. Sandhedsvägen behöver byggas ut eftersom det inte finns en fullgod trafiklösning om idrottsområdet ska utvecklas vidare. I detaljplanen för idrotts- och rekreationsområdet (2012-10-15, RF § 117) redovisas och omnämns Sandhedsvägen som en tvärförbindelse mellan väg 140 (Toftavägen) och 142, där tillhörande trafikutredning förordar en huvudangöring till planområdet från den föreslagna tvärförbindelsen. Långs väg som är den anslutande vägen idag kommer att överbelastas om denna ligger kvar som enda anslutande väg, då den inte är dimensionerad och planlagd för att tåla den trafik som förväntas vid utbyggnad av idrotts- och rekreationsområdet. Trafiken påverkar närboende, främst i området Djuplunda, genom trafikbuller och hög trafikintensitet under korta perioder vilket leder till en otrygg trafiksituation för främst oskyddade trafikanter. Utifrån tidigare trafikutredningar samt utvärdering av hur trafiksituationen ser ut idag är det tydligt att ytterligare etableringar av besökstunga målpunkter inom området (ishall, aktivitetshall etc.) förutsätter att investeringar i kommunal infrastruktur för trafikens ordnande prioriteras.

Ett markanvisningsavtal innebär en option för Visby Roma Hockey AB att, efter godkänt bygglov, teckna tomträttsavtal för aktuellt markområde och därefter genomföra projektet. Markanvisningsavtalet ger båda parter möjlighet att avbryta samarbetet om projektet inte visar sig vara genomförbart på ett godtagbart sätt för att uppnå huvudsyftet med markanvisningen, det vill säga en ny ishall på Visborg.

Bedömning

Markanvisning genom direktanvisning kan användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har. Region Gotlands mål framgår bland annat av den regionala utvecklingsstrategin, Vårt Gotland 2040 (RUS). Primärt två av de tre målen bedöms uppfyllas av ishallen: Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla, samt: Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft.

Ett jämlikt och jämställt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa är grunden för ett socialt hållbart Gotland. Att människor är inkluderade,

känner trygghet, delaktighet och tillit till varandra är grundläggande byggstenar för samhällsutvecklingen. Genom ett aktivt föreningsliv stärks demokratin, den sociala sammanhållningen och tilliten mellan människor.

Innovation är en förutsättning för att utveckla tillväxtpotential och accelerera utvecklingen inom en rad samhällsområden. Med målet att Gotland ska upplevas som norra Europas mest hållbara och attraktiva resmål är inriktningen att utveckla hela Gotland som ett resmål året runt som välkomnar svenska och internationella besökare. Här finns reseanledningar för turisten, evenemangsbesökaren, idrottaren, mötesdeltagaren och deltidboende nämnda i RUS.

Befolkningen på Gotland behöver öka och det gör den genom inflyttning och att fler stannar kvar. Att unga, dels de som redan bor på Gotland, dels de som flyttar hit, ser möjligheter på Gotland ingjuter framtidstro genom bosättning, arbete, familjebildning och återväxt inom samhällslivet i stort. Att Gotland är levande året runt och erbjuder ett rikt fritids- och kulturliv är också en viktig faktor, för såväl redan bofasta som inflyttande. Närhet mellan människor präglar Gotland, där civilsamhällets kraft är påtaglig med engagerade invånare och ett mycket aktivt föreningsliv.

Med anledning av ovanstående grunder, inkomna svar på remisser och antagen detaljplan bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att en etablering inom idrotts- och rekreationsområdet kan vara möjlig, det går dock inte att peka ut ett specifikt område innan angivna utredningar är sammanställda.

Mot bakgrund av ovanstående anser samhällsbyggnadsförvaltningen att samarbetet med Visby Roma Hockey bör fortsätta genom beslut om direktanvisning. Innan beslut om markanvisningsavtal kan fattas behövs ett fortsatt arbete med att framlägga förslag på specifikt markområde att anvisa.

Godkännande av markanvisningsavtal kan beslutas efter att det är förhandlat och undertecknat av Visby Roma Hockey. En förutsättning för framtida tecknande av tomträttsavtal är att bolaget har finansiering klar för projektet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisning genom direktanvisning kan användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har. Flera av regionens mål bedöms uppfyllas vid uppförande av en ny ishall. Förslag till beslut stämmer överens med Region Gotlands riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal.

2. Ekonomiskt perspektiv

En markanvisning med byggnation avseende ishall på Visborg kommer innebära ett omfattande behov och en prioritering av utbyggnad av

infrastruktur bland annat för att säkerställa tillräckliga tillfartsvägar till hela Visborgsområdet. Beslutad exploateringsplan och budget 2025-2029 för Stadsutveckling Visborg visar på investeringskostnader på cirka 80 miljoner kronor för utbyggnad av Sandhedsvägen. Därtill kommer ett behov av utbyggnad av gång- och cykelvägar till idrottsområdet, samt arbete för att nedlägga och lösa VA för en ny ishall som enligt detaljplanen ligger inom kommunalt ansvar. Kostnader för att ta fram utredningar tillkommer. Intäkterna består primärt av tomträttsavgäld samt anläggande av gemensamma anläggningar såsom parkering, gc-vägar etc, detta regleras närmare i kommande markanvisningsavtal. Till grund för tomträttsavgälden kommer värdering av marken utföras av en oberoende värderingsman.

3. Barnperspektiv

En ny ishall på Visborg är viktig för att Gotlands issporter ska fortsätta växa och utvecklas. Många barn och ungdomar utövar sport på is och får med denna etablering bättre förutsättningar för en god och trygg träningsmiljö med tillräckliga istider, både genom fler istider i en ny hall, samt genom avlastning av redan befintliga hallar. Bedömningen är att åtgärden är att anse som positiv ur ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ishockey utövas av en stor andel pojkar. Konståknigen som utövas en stor andel flickor har under en längre tid varit lidande av bristande istider. En etablering av ny ishall med dubbla isytor så som Visby Roma Hockey föreslår ger positiva effekter när det gäller tillgången till en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden kan ses som positiv ur ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Snöupplag som en restprodukt från ishallen måste kunna ske på ett sådant sätt så att grundvattnet ej riskerar att förorenas. Det norra placeringsförslaget innebär att ishallen är belägen i nära anslutning till primär vattenskyddszon och med vetskap om att markvattennivån är hög behöver byggnadens påverkan på dagvatten- och skyfallshantering vara kartlagd.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jenny Iversjö, mark- och exploateringschef, Evelina Egdahl, mark- och exploateringsingenjör, och Anna Rieem, projektledare, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-10-09

Direktmarkanvisning Ishall Visby Visborg 1:9

Ansökan tomträttsavtal

Redovisning tänkt grundläggning

Remissvar VA

Remissvar Fastighetsförvaltningsavdelningen

Remissvar Kultur och fritid

Remissvar Trafik